

Opvoeden rond relaties, intimiteit en seksualiteit

Competenties voor professionals in jeugdhulp en onderwijs

1. ONDERZOEK NAAR

Competenties van professionals in jeugdhulp en onderwijs om op een positieve wijze aandacht te besteden aan relaties, intimiteit en seksualiteit en om aan seksuele opvoeding te doen.

2. ACHTERGROND

Uit onderzoek naar seksueel misbruik in de jeugdzorg (commissie Samson, 2012) is gebleken dat het belangrijk is dat professionals aandacht besteden aan de seksuele ontwikkeling van jeugdigen. Veel professionals, in jeugdhulp en onderwijs, vinden het lastig dit thema te bespreken met jeugdigen. Het internationale project 'Safeguarding young people in care' richt zich hierop.

Er zijn hiervoor 3 producten ontwikkeld:

- Summerschool voor social work studenten
- Online cursus voor jeugdhulp professionals
- Website met materialen voor docenten

Ter onderbouwing hiervan is in kaart gebracht welke competenties essentieel zijn om op positieve wijze aandacht te besteden aan relaties, intimiteit en seksualiteit.

1. Essentiële competenties in de jeugdhulp
2. Essentiële competenties in het onderwijs

3. METHODE

1. Onderzoek competenties jeugdhulp (uitgevoerd in Nederland, België en Denemarken)
 - Interviews (N=13)
 - Focusgroepen (N=8)
 - Literatuurstudie (N=36)
(analyse van richtlijnen, beleidsdocumenten, interventies, trainingsprogramma's, spellen en websites)
2. Onderzoek competenties onderwijs
 - Literatuurstudie (N=20).
(analyse van openbaar beschikbare Nederlandse docenthandleidingen met informatie over competenties rondom lesgeven over relaties en seksualiteit)

4. UITKOMSTEN DEELONDERZOEK 1

De meest essentiële competenties voor het begeleiden van jeugdigen in de jeugdhulp zijn onder te verdelen in 5 clusters:

1. Discussing sexuality.
2. Supporting young people's needs concerning sexual development.
3. Dealing with sex and sexuality in a professional way.
4. Dealing with differences in values and cultures regarding sex and sexuality.
5. Recognising and responding to sexually harmful sexual behaviour.

Het onderwijs waarin deze 5 competenties worden aangeleerd is gecentreerd rondom 5 thema's:

1. Values, rules and regulations.
2. Knowledge about sexual development.
3. Sexual identity
4. Sexual risk behaviour
5. Talking about sexuality with children and young people.

5. UITKOMSTEN DEELONDERZOEK 2

Uit het onderzoek naar competenties in het onderwijs blijkt dat dezelfde competenties belangrijk zijn in zowel de jeugdhulp als het onderwijs, met een aantal accentverschillen.

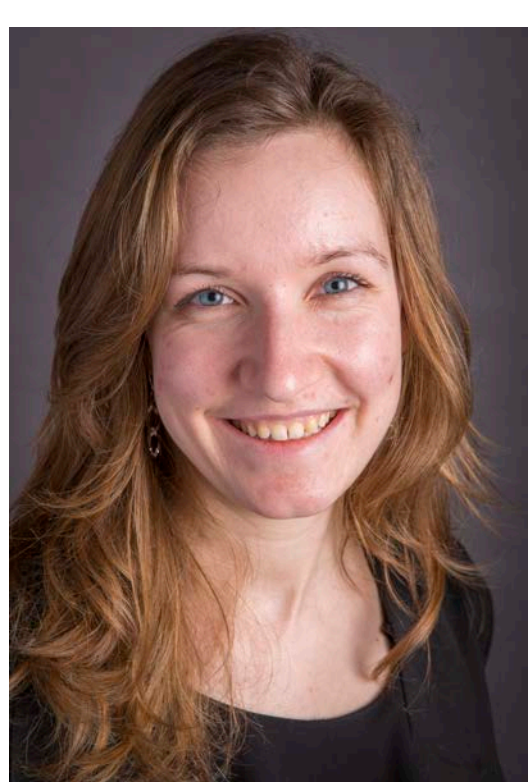
Overeenkomsten competenties jeugdhulp – onderwijs

- Bespreken seksualiteit op een rustige en positieve manier in neutrale bewoordingen.
- Veilige sfeer creëren.
 - Managen groepsproces
 - Heldere groepsafspraken
 - Vertrouwensband

Verschillen competenties jeugdhulp – onderwijs

- In de jeugdhulp ligt het accent op individuele begeleiding van kwetsbare jeugdigen en de begeleiding in kleine groepen, terwijl het accent in het onderwijs ligt op het begeleiden van groepsprocessen in de klas.
- In de jeugdhulp gaat adequaat reageren op seksueel grensoverschrijdend gedrag over het bieden van hulpverlening, terwijl adequaat reageren in het onderwijs gaat over 'weten naar wie je kunt doorverwijzen'.

MEER INFORMATIE



Mirjam Walpot
m.g.g.walpot@hva.nl
www.amsterdamuas.com/safe

GEFINANCIEERD DOOR:

Deelonderzoek 1.



Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Deelonderzoek 2.

Speerpunt Urban Education HVA